

The background image is a dark, low-key photograph of a protest or demonstration. Several people are visible, some holding a large banner with text in multiple languages, including Basque, Spanish, and Arabic. The scene is set in an urban environment with buildings in the background. The overall tone is somber and activist.

Bizkaiko arrazakeriaren egoerari buruzko txostena

Bizkaiko SOS Arrazakeriak 2024. urtean
jasotako datuak

"Diskriminazioaren ahotsak- Las voces de la discriminación " txostena Eusko Jaurlaritzako Biktimen eta Giza Eskubideen Zuzendaritzaren dirulaguntza baten bidez egin da.

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

BERDINTASUN, JUSTIZIA
ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILA
DEPARTAMENTO DE IGUALDAD,
JUSTICIA Y POLITICAS SOCIALES

Argitalpen-data

Agosto de 2025

Tokia

Bilbao, Bizkaia

Egilea

Asamblea de SOS Racismo Bizkaia- Bizkaiko SOS Arrazakeria

Arreta eta salaketa bulegoa (OID)

Daniela Sisa Rodríguez, Omra El-Qrich Lamghari y

Sergio Amaya Valero

Maketazioa eta diseinua

Ornella Munar y Camilo García

Aurkibidea

1. Sarrera	4
2. Bizkaiko sos arrazakeriaren asanblada	6
3. Ikuspegia	12
4. 2024ko bizkaiko sos arrazakeriaren isb - zenbakien azterketa	14
5. Justizia eta erreparazioa eskatzen diegu 2024ko martxoan barakaldon izandako tiroketaren biktimei	26
6. Ospakizunaren eta bazterketaren artean: arrazakeriaren aurkako erresistentziak bilboko jaietan	32
7. Antiarrazismoa partekatu jaialdia	36
8. M21 "Arrazakeria eta Xenofobiaren aurkako Nazioarteko Eguna"	40
9. Arrazakeriaren aurkako eskola	46
10. Azken ondorioak eta erreflexuak	50

Sarrera

1

Urteko txosten hau egin, aurkeztu eta zabaltzearekin batera, Bizkaiko SOS Arrazakeriatik berriro ere erdigunean jartzen ditugu migratzaile, arrazializatu eta ijitoak urratzen dituzten arrazakeria modu anitzak. Bizkaiko lurraldean gertatzen diren eraso eta tratu arrazisten salaketa eta pertsona horiei eskaintzen zaien akonpainamendu psikosoziala mobilizatzeko gure zuzeneko esperientzia gidari hartuta, jarraian, Bizkaiko SOS Arrazakeria Informazio eta Salaketa Bulegoan (ISB) bildutako informazioaren analisisa azaltzen da, 2024. urtean jasotako salaketak.

Horrela, sarritan isilik egoten den edo minimizatua den errealitatea ikusarazten jarraitzen dugu. Txosten honek agente diskriminatzaile nagusiak identifikatzen ditu, kaltetutako pertsonen profila deskribatzen du eta jasandako indarkeria mota desberdinak dokumentatzen ditu. Horrek aukera ematen du Bilboko udalean arrazializatutako pertsonen, migratuen eta ijitoen aurkako diskriminazio- eta xenofobia-eredu espezifikoak ezagutzeko.

Txostenak 2024. urtean zehar gertatutako egoera eta eraso arrazista guztiak biltzen ez baditu ere, azterketarako tresna bat da, aukera ematen duena arrazismoak forma anitz hartzen dituen moduak egiaztatzeko: oinarritzko eskubideak urratzen dituzten praktika instituzionaletatik hasi, eta bizitza sozialaren hainbat esparrutan indarkeria arrazista erreproduzitzen duten eguneroko jarrera eta jokabideetaraino.

Txosten hau ere tresna pedagogikoa da, migratzaileen, arrazializatuen eta ijitoen eskubideen defentsa, haien aldarrikapenak eta esparru publikoan duten eginkizun aktibo eta protagonikoa sustatzen dituen; beraz, argitalpen honen bidez, 2024an egindako ekintza kolektiboak, sentsibilizazio-kanpainak, iritzi-artikuluak eta arrazakeriaren aurkako pedagogiak partekatzen ditugu.

Higiezinaren arrazakeriaren aurkako manifestazioa,
2024ko abenduaren 14a

BIZKAIKO SOS ARRAZAKERIAREN ASANBLADA

2.

1992tik Bizkaiko lurraldean arrazakeriaren eta xenofobiaren aurka diharduen mugimendu sozialeko espiritua duen elkarte gara, egitura asanblearioa, mistoa eta independentea duena. Gure asanblada mistoan arrazakeriaren aurkako aktibismoa subjektu politikoek gidatzen dute: pertsona arrazializatuek, migratuek eta ijitoek. Era berean, zuriak bezala arrazializatutako pertsonak rol kritikoa hartzen dute zuritasunaren eta hauskortasunaren aurrean, eta pertsona aliatu gisa jarduten dute arrazakeriaren aurkako borrokaren aurrean

Ekintza-xedeak

Gure gizartean irauten duten arrazakeria, xenofobia, antigitanismo eta kolonialismoaren aurka borrokatzea.

Zuritasunarekin, jarrera arrazista eta xenofoboak sostengatzen dituzten estereotipo, aurreiritzi eta estigmekin apurtzea

Arrazakeriaren aurkako borroka feminista ere bada, beraz, zainketak erdigunean jartzen ditugu espazio seguruak sortuz, emakumeengan askotariko indarkeriak eragiten dituen sistema patriarkalaren egiturak zalantzan jarritz, benetako genero berdintasuna eragotziz

Arrazakeriaren aurkako borroka ekintza kolektiboko mugimendu gisa ulertzen dugu, non pertsona guztiok norabide berean egin behar dugun aurrera: arraza-berdintasuna eta dekolonialitatea

Eskubide eta aukera berdintasuna defendatzea eta sustatzea

Ekintza- printzipioak

- *Interseksionalitatea:*

arrazakeriaren aurkako ekintzaren eta eraginaren zeharkako estrategia gisa.

- *Arraza berdintasuna:*

borroka kolektiboaren helburu gisa.

- *Aniztasuna eta dibertsitatea:*

dpentsamendu, ideia, jatorri eta kulturena.

- *Horizontaltasuna:*

gune asanblearioetan, laguntza-guneetan, hezkuntza-guneetan eta beste kolektibo batzuekin lan egitean.

- *Aitorpena:* pertsona arrazializatu, migratu eta ijitoak arrazakeriaren aurkako borrokaren subjektu politiko gisa.

Komisioak

Komunikazioa

Salaketen, komunikatuen, iritzi-artikuluen, jardueren, ekitaldien eta prentsoharren argitalpena eta hedapena koordinatzen du; arrazakeriaren aurkako sentsibilizazio-kanpainak proposatzen eta garatzen dira. Hedabideak sare sozialak eta SOS Arrazakeria Bizkaia/Bizkaiko SOS Arrazakeria web orria, prentsa eta irratia dira nagusiki.

Salaketa eta intzidentzia

Arrazakeria eta xenofobiagatik gure bulegora iristen diren salaketak aztertzen eta akonpainatzen ditu, eta biktima bakoitzarentzat bilatzen du, haiekin batera, kasu bakoitzaren arabera erantzun edo konponketa bat (publikoa, juridikoa edo administratiboa), eta, horrela, justizia, erreparazio eta ez errepikapen egintzak izatea.

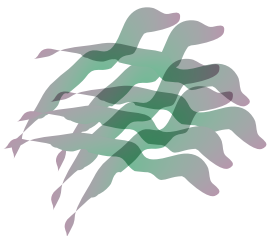
Hezkuntza eta pedagogia

Arrazakeriaren aurkako prestakuntza-ekintzak aurreratzen ditu, hezkuntza formaleko eta ez-formaleko testuinguruetan. Sentsibilizazio-guneak sortzen ditu, hausnarketa eta ikaskuntza kolektibotik abiatuta, benetako berdintasuna sustatzeko. Hezkuntza, pedagogia eta arrazakeriaren aurkako praxiaren inguruko gaiak ikertzen ditu.

Feminismo dekoloniala

Arrazakeriaren aurkako praktika politikoei genero, klase eta arraza kategoria konplexuago eta interseksionalki artikulatzen die.

Asanbladako emakumeetatik antolatzen da eta emakume migratu, arrazializatu eta ijitoen esperientziak amankomunean jartzen dituzten analisi, hausnarketa eta ikaskuntza guneetara zabaltzen da. Mugimendu feministaren mobilizazio eta salaketen antolakuntzan parte hartzen du.

Sareak eta elkarte-sarea

Arrazakeriaren aurka diharduten erakunde, elkarte, kolektibo eta pertsonekin sareko lana dinamizatu, bultzatu eta artikulatzen du. Bizkaiko eta Espainiako Estatuko elkarteekin sarean lan egiteak elkarren arteko laguntza eta arrazakeriaren aurkako lana indartzeko aukera ematen digu, modu kolektiboan eta zeharkakoan.

Argazkia: Ekuador Etxea

3. Ikuspegia

Higiezinaren arrazakeriaren aurkako manifestazioa, 2024ko abenduaren 14a

SOS Arrazakeria Bizkaira salatza, orientazioa jasotzera edo laguntzera joaten diren pertsonen ahotsetik indarkeria arrazistak ikustarazi baino lehen. Beharrezkoa da estereotipo arrazistak erreproduzitzea sustatzen duten dinamikak

identifikatzea, bai eta pertsona migratu, arrazializatu eta ijitoen integrazioa eta zerbitzu eta eskubideetarako sarbide eraginkorra oztopatzen duten oztopo instituzionalak ere. Gaur egungo testuinguruan modu askotan adierazten da, besteak beste:

Profil etnikoaren araberako geldialdiak:

Modu sistematiko eta normalizatuan, poliziak profil etnikoagatik kalean ageriko arrazoirik gabe identifikazio-agiria eskatzen zaien pertsonen aurka egindako geldialdiak ikusten jarraitzen dugu. Gehienetan, geldiarazi eta konfiskatu egiten dira, esleitu zaien arraza-tipifikazioagatik edo arraza-ezaugarri fenotipikoengatik, etniagatik edo jatorriagatik. Praktika horiek kultura-aniztasun handiagoa dagoen eremuetan agertzen dira gehien, San Frantzisko auzoan, esaterako; izan ere, polizia-indarren gehiegizko presentziak etengabeko zaintza- eta hertsatze-giroa sortzen du profil etniko desberdineko pertsonen aurrean. Horrelako esku-hartzeek are gehiago estigmatizatzen dituzte kultura-aniztasuna biltzen duten guneak.

Enplegua lortzeko oztopoak: Atzerriartasunari buruzko legeriak administrazio-begiztak sortzen jarraitzen du, eta horrek zaildu eta luzatu egiten ditu Bizkaian profil migratzaile desberdinak dituzten pertsonen administrazio-erregularizazioko prozesuak eta, beraz, lan-baimenak. Ondorioz, pertsona askok modu irregularrean eta prekarioan lan egin behar izaten dute, bidegabeko ordainketak eta tratu iraingarriak jasoz.

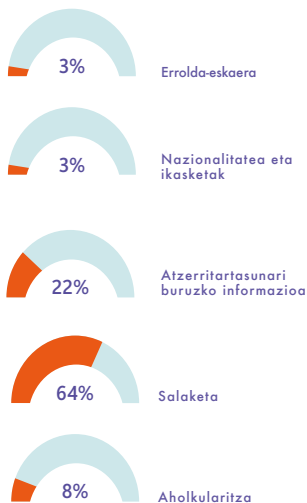
Etxebizitza eskubidea: Higiezin enpekulazioak eta arrazismoak etxebizitza alokatzeko edo gela bat alokatzeko aukera oztopatzen jarraitzen dute. Kontratu-betekizunak eta -betebeharrak eskatu ohi dira, migratu arrazializatuen errealitate ekonomiko eta sozioraborelarekin bat ez datozenak. Eta, kasu askotan, pertsona horiek baldintzak betetzen dituztenean, haien alokairu-eskaerak baztertu egiten dira edo baztertu egiten dira haiekiko oinarririk gabeko estereotipoengatik; halaber, askotan ukatu egiten zaie erroldatzeko eskubidea, edo diru gehiago eskatzen zaie horrengatik.

OID de SOS Racismo Bizkaia Zenbakien 4. azterketa 2024.

2024. urtean zehar, SOS Arrazakeria Bizkaiaren informazio eta salaketa bulegoak (OID) 36 artatze egin zituen guztira. Hainbat pertsona hurbildu ziren hainbat arrazoiengatik, dela salaketa bat jartzeko, dela administrazio-erregularizazioko prozesuei buruzko informazioa jasotzeko, dela zenbait izapidere inguruko orientazioa jasotzeko, ondoren ehunekotan zehazten den moduan:

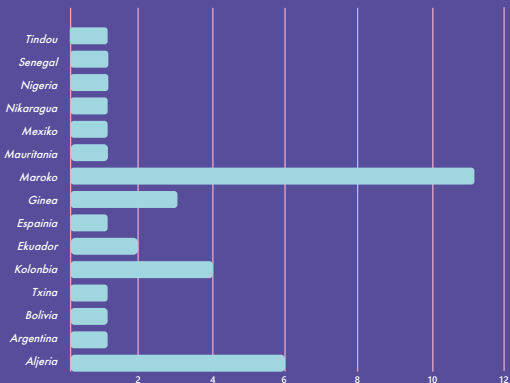
Bertaratzeko arrazoia:

Datu esanguratsuenen artean, SOS Arrazakeria Bizkaiaren OIden artatutako pertsonen % 64k salaketa aurkeztu zutela ikus daiteke, hau da, 23 pertsona eraso edo indarkeria arrazistaren baten biktima izan ziren. Datu hori bereziki esanguratsua da, eta xehetasunez aztertuko da txostenean zehar, hainbat aldagai kontuan hartuta, hala nola jasandako indarkeria mota, jatorria edo nazionalitatea, generoa, egoera administratiboa eta agente diskriminatzailea, besteak beste. Bestalde, artatutako pertsonen % 22k (8 kasu) bulegora jo zuten atzerriartasunarekin lotutako informazio bila, bereziki migrazio-erregularizazioko prozesuei dagokienez.

Garrantzitsua da aipatzea, Espainian jaiotako pertsona bat izan ezik, SOS Racismo Bizkaiaren OI Dera bere jatorrizko herrialdearen arabera joan ziren gainerako pertsona guztiak pertsona arrazializatuak direla, jarraian ikus daitekeen bezala gehienak hegoalde globaleko herrialdeetatik etorriak:

Bizkaiko SOS Arrazakeriaren Informazio eta Salaketa Bulegoan artatutako pertsonen jatorrizko herrialdea País

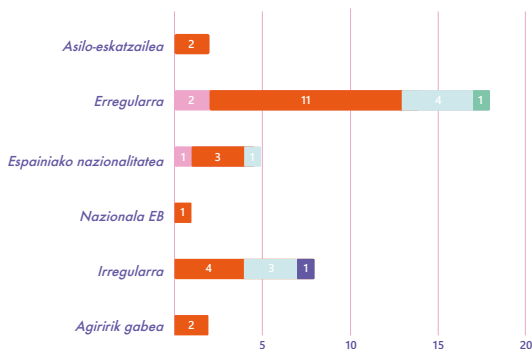

Herrialde horietatik datozen pertsonak arrazializatuak dira hainbat arrazoi edo ezaugarriengatik: fenotipo etnikoa, generoa, klase soziala, hizkuntza, azentua, azal-kolorea, sinesmen erlijiosoak, jatorria. Espainiako nazionalitatea lortu duten edo Espainian edo Euskal Herrian jaio diren pertsonak dauden arren, ez dira arrazializatuak izaten uzten

aipatutako arrazoiengatik, beren gorputz eta identitateen gainean proiektatzen den hierarkia etno-arraziala baitago. Testuinguru horretan, SOS Arrazakeria Bizkaiaren OI Dren datuek erakusten dute salaketak aurkeztera joan ziren pertsona gehienak Marokokoak direla, eta atzetik Aljeriakoak eta Kolonbiakoak, hurrenez hurren.

SOS Arrazakeria Bizkaiko OI Dera jo zuten pertsonen egoera administratiboa

Administrazio-egoera kontuan hartuta, garrantzitsua da identifikatzea 36 pertsonetako bakoitzak zer arrazoi edo behar zehatz izan zuen SOS Arrazakeria Bizkaiaren OI Dera hurbildu zenean 2024. urtea indarrean egon zen bitartean:

Jasotako 23 salaketetatik 11 egoera administratibo erregularra duten pertsonen aurkeztu zituzten, 4 egoera administratibo irregularrean dauden pertsonen eta 3 nazionalitate espainiarra duten pertsonen.

- Aholkularitza
- Salaketa
- Atzerritartasunari buruzko informazioa
- Nazionalitatea eta ikasketak
- Errola-eskaera

Hala ere, aurreko grafikoan ageri diren pertsona bakoitzaren migrazio-profilek salaketak ematen dituzte, neurri batean edo bestean. Datu horien arabera, pentsa daiteke administrazio-egoera erregularra duten pertsonak gehiago salatzen dutela egoera irregularran daudenek baino. Egoera irregularran dauden pertsonak arrazismo mota desberdinak jasateko joera handiagoa duten arren, gutxiagotan salatzen dute.

Salatzeko prestasun txikiagoa izateak zerikusia izan dezake gizartean duten ahultasun-maila altuarekin, lan-eskubiderik gabeko enplegu prekarioetatik, etxegabetasunetik eta migrazio-erakundeekiko mendekotasunetik eratorria beren lege-estatusa definitzeko edo erregularizatzeko. Gainera, desinformazioak, indarkeria arrazista normalizatzerak jotzen duten botere-dinamiek eta denbora librerik ezak ere eragina dute, proportzio txikiagoan salatzen baitute.

2023. urteko txostenean bezala, arrazismo instituzionalak jarraitzen du izaten indarkeria arrazista mota errepikatuena, 2024an erregistratutako kasuen % 48 (11 salaketa). Kopuru hori aurreko urtekoa baino txikiagoa bada ere –urte horretan 16 salaketa dokumentatu ziren–, ezin da ondorioztatu arrazakeria modu horrek behera egin duenik. Aitzitik, lehen esan bezala, uste dugu administrazio-egoera irregularran dauden pertsona askok ez dutela behar adina denbora eta informazio, edo ez direla seguru sentitzen instituzionaltasunak urratzen edo diskriminatzen dituenean salatzeko, instituzionaltasuna bera arduratzen baita (Atzerriartasuna) migrazio-estatusa zehazteaz.

Jasotako salaketak, eraso motaren edota indarkeria arrazistaren arabera

Arrazakeria mugiezina

4%

Ondoko arrazakeria

9%

*Partikular baten arrazakeria
etxebizitzaren eremuan*

13%

26%

*Partikular baten
arrazakeria*

48%

Arrazakeria instituzionala

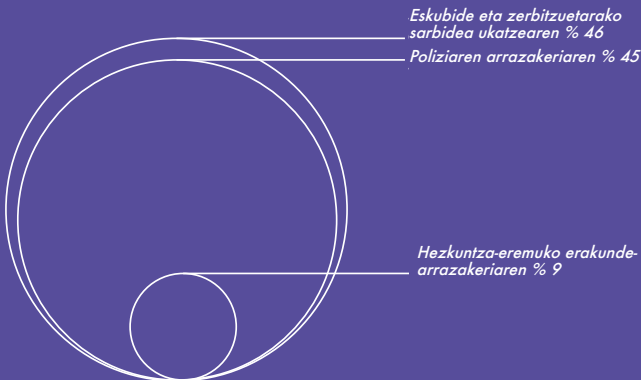
Partikular baten arrazakeria, bigarren portzentaia altuagoa. 2023ko datuekin alderatuta, orduan 5 salaketa erregistratu baitziren, indarkeria mota horrek gora egin zuen pixka bat 2024an, eta % 26ra iritsi zen (6 salaketa). Jasotako kasuen artean, honako hauek dira aipagarrienak: arraza-bereizkeria AXAko aseguru-aholkulari baten aldetik; konnotazio arrazistadun eraso fisiko eta ahozkoak bide publikoan; eta segurtasun-guardia baten eraso. Decathlon denda batean.

Bestalde, **partikularren arrazakeria, etxebizitzaren esparruan,** kasuen % 13an gertatu da (3 salaketa). Besteak beste, egoera hauek gertatzen dira: iruzurra egitea adostutakoa bete gabe erroldatzeagatik kobratu zitzaion pertsona migratu bati; alokairu-bermea behar ez bezala atxikitzea; eta konnotazio arrazistako hitzezko indarkeria pisukidearen aldetik.

Ikus dezakegun bezala, arrazismoak giza osotasuna urratzen duten eszenatoki eta adierazpen modu ezberdinak aurkitzen ditu etxebizitzaren esparruan eta pertsona arrazializatuen presentzia bortxatua den espazio publikoaren esparruan, modu negatibo eta esanguratsuan eraginez pertsona arrazializatuak Bizkaiko harrera-gizartean egokitu eta integratzeko prozesuan. Higiezin arrazakeria eta auzo-arrazakeria ere ez dira ahaztu behar, 2024ko salaketa-txostenean ere gutxiago agertu baitziren.

Arrazakeria instituzionala luparen azpian

Aipatu bezala, arrazakeria instituzionala da SOS Arrazakeria Bizkaiaren bulegoan salaketak aurkeztera joateko arrazoi nagusia. Horregatik, funtsezkoa da haien adierazpenak identifikatzea eta agerian uztea nola eratzen duten izaera estrukturaleko arrazakeria.

Arrazakeria instituzionaleko 11 kasuetatik, poliziaren arrazakeria nabarmentzen da (5 salaketa), eta aurreko txostenetan ikusitakoaren antzera agertzen jarraitzen du: espazio publikoetan indarkeria fisikoa eta hitzezkoa neurritz kanpo erabiliz. Kasu horietan, arraza-soslaia nabaria da, eta indarraren gehiegizko erabilera neurritz kanpoko polizia-hedapenarekin batera gertatu ohi da, pertsona bakar bat murriztu eta immobilizatzeko, hari lesioak eraginez, erresistentzia jartzen duen ala ez alde batera utzita.

Horrelako jardueretan, poliziak egiazkotasun-presuntzioa izaten du, halako immunitate bat, eta horrek asko zailtzen du indarraren gehiegizko erabilera salatzeak aukera. Izan ere, egoera askotan, polizia-kidegoak berak aurkezten ditu karguak atxilotutako pertsonaren aurkako erasoagatik, eta hori bereziki paradoxikoa da; izan ere, behin udaltzaingoak edo Ertzaintzak esku hartzen dutenean, inplikaturako pertsona berehala geratzen da menderatuta edo babesgabetasun-egoera erabatekoan

Egoera horrek konplikazio juridiko gehigarriak sortu dizkie pertsona arrazializatuak edo polizia-prozedura batean esku hartu edo lagundu nahi duen edozein pertsonari; Silvia eta Ainararen kasuek, 2018. eta 2024. urteetan, hurrenez hurren, errealitate hori islatzen dute. Bi emakumeak, poliziaren eskuetatik lesioak jasateaz gain, judizialki sindikatuko kide egin dituzte agenteen aurkako ustezko erasoengatik, benetan neurrigabeko eraso arrazisten biktima izaten ari ziren beste pertsona batzuen giza eskubideak eta osotasuna defendatu nahi zuten egoeretan.

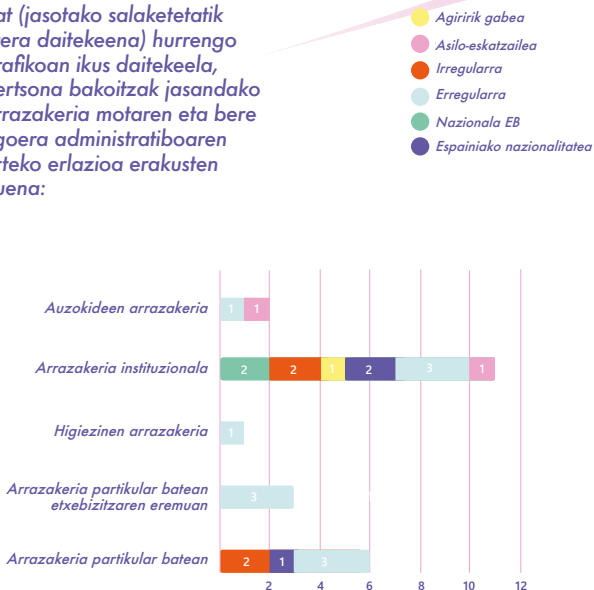
Bestalde, erakunde publikoek zein pribatuek eskubide eta zerbitzuetarako sarbidea ukatzea arrazismo instituzionalaren beste aurpegi agerikoa da. Hori izan zen, era berean, SOS Arrazakeria Bizkaiko Informazio eta Salaketa Bulegoan salaketak aurkeztera joateko arrazoi nagusietako bat.

Bereziki aipagarriak dira gaztelaniaz jariotasunez ez hitz egiteagatik diskriminatuak izan ziren bi pertsonaren kasuak. Kasu batean, Abandoko CMDn erroldatzeko eskubidea ukatu zitzaion; bestean, ikasketa-ziurtagiri bat egitea eragotzi zitzaion, inprimagailua kaltetuta zegoela argudiatuz. Gainera, salatzaileak esan zuen erakunde horretan bertan (Claret) honelako iruzkinak jaso zituela: **“Gaztelaniaz hitz egiten ez baduzu, zer egiten duzu hemen Espainian?”**

Euskadiko Birgizarteratze Institutuan, emakume bat harrera-zentrotik kanporatu zuten, astebeteko epean handik alde egiteko, erabiltzaileei eskainitako elikagaien kalitateari buruzko erreklamazio-orria aurkeztu ondoren. Beste salaketa bat Getxon dagoen Europa Ikastetxean jaso zuten, jarrera arrazista eta xenofoboak salatzeagatik. Horrez gain, pertsona batek jakinarazi zuen diskriminazio-ekintzak jasan zituela zenbait erakundek zerbitzuak ematean, hala nola Osakidetzak, Lanbideak, SEPEk eta Bilboko Udalak.

Salaketa horietatik abiatuta, ondoriozta daiteke arrazakeria, normalean zuritzat jotzen diren pertsonen ukatzen ez zaizkien eskubide edo zerbitzuen ukapenean agertzen denean, jarrera, aurreiritzi eta iruzkinekin batera joan ohi dela, eta horiek, askotan normalizatzen badira ere, konnotazio arrazista dutela eta pertsona arrazializatuekiko ez-zuriekiko zuzeneko diskriminazioa egiten dutela. Diskriminazio-mota horiek areagotu egiten dira gaztelaniadunak ez diren pertsonen aurka

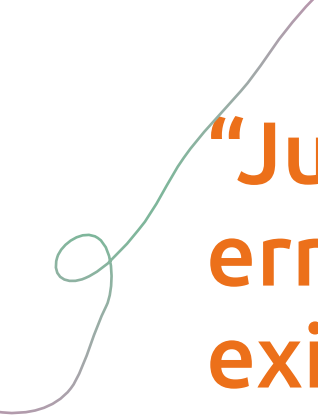
SOS Arrazakeria Bizkaiaren
OID-tik uste dugu arrazakeriaren
egiturazko izaera agerian
uzteko beste funtsezko elementu
bat (jasotako salaketetatik
atera daitekeena) hurrengo
grafikoan ikus daitekeela,
pertsona bakoitzak jasandako
arrazakeria motaren eta bere
egoera administratiboaren
arteko erlazioa erakusten
duena:

Arrazakeria instituzionalak pertsona guztiak zeharkatzen ditu, haien egoera administratiboa edozein dela ere: erregularrak, irregularrak, agiririk gabekoak, nazionalizatuak edo asilo-eskatzailleak. Guztiek jasan dute arrazakeria estruktural hori.

Gaineratu dezakegu eskubideak eskuratzeko desberdintasuna ez dela soilik administrazio-erregularizazioko legezko faktoreen ondorio, baizik eta arraza ez-zurikotzat jotzen diren pertsonenganako egiturazko diskriminazioaren logika iraunarazten duten aurreiritzi normalizatuen ondorio.

Erdarazko hizkuntza-gaitasunik eza oztopo gehigarri bihurtu da, funtsezko eskubideetan (hala nola erroldatzean, hezkuntzan edo osasun-arretan) diskriminazioa areagotuz.

“Justizia eta
erreparazioa
exijitzen
diegu 2024ko
martxoko
Barakaldoko
tiroketaren
biktimei”

5.

Sozialki onartezina, arbuiagarria eta logikatik kanpo dago ekintza prebentibo bat tiroz amaitzea. Arrazakeriari dagokionez, galdetu behar da jokabide hori berdina izango ote zen inplikaturako pertsonak gazte zuriak izan balira.

Prentsaurrekoa eta elkarretaratzea poliziaren tiroketa dela eta. / Argazkia: Amaia Molero Aldea

2024ko martxoaren 21ean, Barakaldoko udaltzainek, goizeko 8:30ak aldera, migratutako eta arrazializatutako hainbat pertsona aterarazi zituzten, Garbigunearen ingurutik hurbil dagoen tunel hormatu batean. Poliziaren jardunean, bi

pertsona zauritu ziren, horietako bat, bizia galtzeko zorian, eta, azkenean, gorputzaren zati batzuk mutilatuta geratu ziren. Paradoxikoki, arrazakeria eta xenofobiaren aurkako nazioarteko eguna izan zen.

Poliziaren jarduera neurrigabe eta arrazista horren biktimek gava bertan igarotzen zuten etxebizitzarik ez zutelako, gaur egun lo egiteko tokirik ez duten eta erakundeek irtenbiderik eta alternatibarik ematen ez duten beste asko bezala. Poliziek bi gazteri tiro egin zieten arauzko pistolekin. Horietako bat, bizitza erabat aldatu zitzaiona, hiru balazo jaso zituelako bizi-eremuetan: bat buruan, beste bat sabelean, eta hirugarrena bularrean. Beste pertsona bat, bala batek sorbaldan jota, polizien jardunak eragindako ondorio psikologiko eta emozional traumatikoekin. Lau bala tiro gorputz arrazializatueta, klean lotan bizirauteagatik

Poliziaren jardun baten aurrean gaude, eta hori neurrigabea eta arrazista dela esan dezakegu, erdibana. Sozialki onartezina, arbuigarria eta logikatik kanpo dago ekintza prebentibo bat tiroz amaitzea. Arrazakeriari dagokionez, galdetu behar da jokabide hori berdina izango ote zen inplikaturako pertsonak gazte zuriak izan balira. Badakigu ezetz.

Mame Mbaye eta **Mahmoud Bakhum** dira Madrilen eta Sevillan poliziarengandik ihesi zihoazela hil diren bi manteroen izenak, hurrenez hurren. Monsif 23 urteko gazte baten izena da. Agente batek bere taserrarekin tiro egin eta Peñiscolako harresitik erori ondoren hil zen. 23 urte zituen. Kebyn Brayan zuen izena poliziak egindako 18 tiroetatik 6k tiroz hil zuten gazteak. Indarkeria polizial arrazistaren lau kasu dira horiek Espainiako Estatuan, eta ikerketa gutxi (edo batere ez) egin dira, familiek eta giza eskubideen aldeko elkarteek eta arrazakeriaren aurkakoek hala eskatu arren. Hori ez dugu gizarte-mugimenduok bakarrik salatzen; Giza Eskubideen Europako Auzitegiaren epai irmo batek ere babesten du, non Espainia eta haren polizia-kidegoak kondenatzen baititu.

Indarraren neurriz kanpoko erabilera horri poliziaren basatasun arrazista deitzen zaio, eta giza eskubideen urraketa larria eta pertsonen bizitzaren aurkako atentatua da. Kasu hau, beste asko bezala, instituzioak espainiar estatuan aspalditik migratu eta arrazializatutako pertsonen aurka darabilen botere-abusuaren adibidea da, hitzez hitz. Miaketa umiliagarriak, profil etnikoagatikoko geldialdiak, botere-abusua, irainak, neurrigabeko indarraren erabilera eta orain su-armak, nork zaintzen du polizia?

Dagokien erakundeei ikerketa justu bat egiteko eskatzen diegu, udaltzaingoak zonaldean lo egiten ari ziren hiru gazteri egindako hilketa saiakera guztiz arrazista nabarmendu dezatela. Ez da normala desalojo gisa kontatutako gertaera batek bizitzaren eta heriotzaren artean eztabaidatutako pertsona bat izatea helburutzat, eta hori gutxi ez balitz, bere gorputzeko hainbat zati mutilatuta geratu dira. Egoera arrazista hauek zigorgabetasun osoz errepikatzen dira gure kaleetan eta ezin gara isilik geratu, praktika hauek zalantzan jartzea eta ikertzea behar dugu.

*Justizia nahi dugu,
erreparazioa eta, batez
ere, arrazakeria polizial
gehiagorik ez. Antolatu
beharra dugu tiroketa
honen biktimei justizia
egiteko. Horregatik,
hilketa arrazista saiakera
hau gaitzesten dugu eta
auzokideei dei egiten diegu
zaintzara. Izan ere, nork
zelatatzen du nor?*

Ospakizunaren
eta bazterketaren
artean:
arrazakeriaren
aurkako
erresistentziak
Bilboko jaietan

6.

Urtero Bizkaian ospatzen diren jai herrikoiak, topaketa, kultura eta aisialdirako aukera badira ere, indarkeria arrazista eta matxistak azaleratzen diren agertokiak dira, pertsonen askatasunen, eskubideen eta duintasunaren aurka egiten duten diskriminazio mota desberdinekin batera, bereziki emakume arrazializatuen eta manteroen aurka. Hori dela eta, ahalegin kolektiboak egiten ari dira protokoloak sortu eta aplikatzeko, festa horietan gerta daitekeen edozein jazarpen edo indarkeria mota in situ detektatu eta salatu ahal izateko.

Bilboko Konpartsen ekintza manteroei babesa emateko./
Gessami Forner

Bilboko 2024ko Aste Nagusia gogora ekarriko du gizarte antolatuaren ekintza azkarrak, konpartsen bidez manteroak inguratu eta babestu baitzituzten jai horietan areagotu zen jazarpen instituzionaletik, poliziak kaletik atera eta haien salgaiak konfiskatu nahi izan zituenean. Era berean, identifikatu ziren eraso matxistak ikusarazi egin ziren, konpartsek musika geldiarazi zuten eta barrek ez zuten balio izan kasuak zenbatzeko, pankartak ikusarazteko eta lapikoak jotzeko horrelako eraso bat agertu zen bakoitzean.

Cuando la policía volvió a intentar ePolizia Arriagako zelaigunetik manteroak kanporatzen saiatu zenean, konpartseroek defendatu egin zituzten, poliziari aurre eginez ordubete baino gehiagoz, eta horrek polizia-kordoi bat sortu zuen, eta Ertzaintza errefortzu gisa joan zen. Egoera horrek tentsioa eragin zuen, baina ekintza kolektiboak berezko lelo hau zuen: Manteroekin Bat! inguratzeko, babesteko eta manteroen presentzia eta lanerako eskubidea bermatzeko aukera eman zuen.

2024ko Aste Nagusia hasi aurretik, Mbolo Moye Doole (Bizkaiko Manteroen Plataforma) plataformak, Ongi Etorri Errefuxiatuak (OEE), Bizkaiko SOS Arrazakeria eta Bilboko Konpartsekin lankidetzan, proposamen bat aurkeztu zion Bilboko Udalari, manteroen egoera hobetuko duten eta poliziaren gehiegikeria-egoerak prebenituko dituzten akordioak ezartzeko, behin eta berriz salatzen baitira.

En Bilbao, se ha observado un incremento preocupante Bilbon, hazkunde kezgarria nabaritu da oinarritzko eskubideen ukazio sistematikoaren aurrean bizirauteko estrategia gisa manera jarduera gauzatzen duten pertsonen aurkako polizia-jardueretan. Orain arte ikusi gabeko dimentsioak izan dituzte esku-hartzeek, eta ezaugarri hauek izan dituzte:

- Poliziaren presentzia masiboa, ohikoa baino handiagoa, Udaltzaingoaren eta Ertzaintzaren arteko operatibo bateratu bat barne. Operatibo horretan 80 agentek baino gehiagok parte hartu zuten, batzuk kaputxadunak eta eskularruekin; gutxienez hiru txakur trebatu (batzuk muturrekorik gabe); eta Plaza Biribila eta haren inguruak inguratu zituzten hamar patruila-auto baino gehiago.

- Indarra neurritz kanpo erabiliz, inguruan manera jardueran ziharduten senegaldar jatorriko 30 gazte baino gehiagoren aurkako errepresio bortitza.

- Polizia-indarrei neurritz kanpo eragitea, hainbat kasutan gauza pertsonalak (motxilak, etxeko giltzak, diru-zorroak, garraio-txartelak eta dokumentazio garrantzitsua, erroldatzeak barne) itzuli gabe atxikitzea barne. Gainera, manteroek kontrako eraso fisikoak eta hitzezkoak ere izan ziren, eta bi polizia indarretako agenteek txakurrekin kolpatu, ostikatu eta mehatxatu zituzten.

7. Arrazakeriaren aurkako comparte jaialdia

Bosgarren aldiz, Bizkaiko SIS Arrazakeriaren Asanbladak antolatutako Antiarrazismoa pARTEkatu Jaialdia Atxuri auzoan egin zen, Bilboko Enkarnazio plazan hain zuzen ere. Beste behin ere, espazio publikoa arrazakeriaren aurkako borroka bultzatzeko topagune bihurtu zen, lurralde honetan bizi garen pertsona arrazializatu, migratu eta ijitoek sortutako adierazpen artistiko eta kulturalen bidez hainbat erresistentzia molde ikusaraziz.

*Arteak, tresna politiko gisa, aukera
eman zigun kolektiboki dantzatzeko,
partekatze eta hausnartzeko*

Trópica, Vogue performance

Jaialdia Kumaren afrodance saio bizi batekin hasi zen, ondoren Celeste Agüeroren errezitaldi intimoa izan zen, eta ondoren Ajala La Neciaren rap aldarrikatzailearekin jarraitu zuen.

Bazkari solidarioa Marmita kolektibo autogestionatuaren esku egon zen, sukaldeko beroaren bueltan eutsi eta plater bakoitzean herri boterea erakitzen duena. Bazkaltzeko etenaldiaren ondoren, DJ Eromenarekin programazioari ekingo diogu berriro, Karessa Malayarekin errezitaldi poetiko bat eta Vogueren ikuskizun bat Tropicak eskainia. Jaialdiaren itxiera musika bloke batek markatu zuen, Kapoet eta Ana, Mi Buenaventura eta DJ Laninen emanaldiekin.

Egun osoan zehar, zaintza batzordea Bizkaiko SOS Arrazakeriaren zabalkunde mahaian egon zen, edozein eraso edo indarkeria arrazista edo matxistari erantzuteko prest. Gainera, jaialdiak balio izan zuen tokian tokiko arazo larri bat ikusarazteko: Bilboko Gizarte Larrialdietako Udal Zerbitzuaren (HMIZ) egoera larria, larrialdi egoeran dauden pertsonen erantzun eraginkorra eman beharrean, oinarrizko zerbitzuak, hala nola janaria edo aterpetxea, eskuratzea oztopatzen duena. Hitzorduak, kasurik onenean, hiru hilabete arteko itxaronaldiarekin programatzen dira.

Hitzordu bat lortzeak ere ez du bermatzen zerbitzuetara sartzeko, sarritan ez baitago lekurik gizarte-jantokietan. Horren ondorioz, jantoki-sarrera sartzeko txartel-eskaerak alde batera uzten ari dira, eta, ondorioz, Bilbon gosea pasatzen ari diren pertsonen kopurua izugarri hazi da. Azken zenbaketa ofizialaren arabera, 500 pertsonak baino gehiagok egiten dute lo kalean, eta kopuruak gora egiten jarraitzen du.

Azkenik, protesta egiteko eta Israelgo Estatu sionistak Palestinako herriaren aurka egindako genozidioa salatzeak gunea ere izan zen jaialdia, Estatu Batuen eta Europako herrialdeen konplizitate instituzionalarekin gero eta larriagoa baita.

URRIAREN
26an

5. ANTIRRAZISMOA

PART **TEK** **ATU** **JAIALDIA**

**ENKARNAZIO
PLAZA, ATXURI,
BILBO.**

Bizkaia
fora-antirrazismoa
alduzakeria-antirrazismoa

21M

Arrazakeria eta Xenofobiaren aurkako Nazioarteko Eguna

8.

Ohitura den bezala, martxoaren 21ean, arrazializatutako, migratutako eta ijitoak buru dituzten hainbat kolektibitate manifestazio handi baten babesean elkartzen gara, Bilboko kaleetan aldarrikapen ezberdinak adierazteko eta arrazakeria bere forma guztietan gaitzesteko.

Aukera honetan erakunde, elkarte, kolektibo eta pertsona independente ezberdinak modu bateratuan biltzen gara, arrazializatutako pertsonak,

migratuak eta ijitoak zapaltzen, ikusezin bihurtzen eta bortxatzen jarraitzen duten arrazakeria estrukturala, xenofobia eta antigitanismoa salatzeke helburuarekin. "Arrazakeriaren eta bere heriotza politiken aurka" lelopean, kapitala bizitzaren gainetik sistematikoki jartzen duten Estatuak sustatu eta babestutako politiken aurka altxatzen dugu ahotsa.

Azken hilabeteotan, kezkaz ikusi dugu diskurtso eta praktika arrazisten

aurrerakada, batez ere Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluan, non Herri Palestinarraren genozidioa justifikatu eta onartu den.

Hori dela eta, M-21ean hau salatzen dugu:

Espainiar Estatuak eta Euskal Autonomia Erkidegoak parte hartze aktiboa izatea genozidio hori sostengatzen duen armamentu merkataritzan. Argi dago heriotzen deshumanizazioa eta normalizazioa (biztanleria zibilaren aurkako hilketak ez deitzearren) nazioarteko komunitatearen, bere Estatuaren eta oro har Mendebaldearen logikaren diskurtsoetan nagusi den logika arrazistaren parte direla.

Beraientzat bizitza batzuek beste batzuek baino gehiago

balio dute. **Guretzat bizitza guztiek dute garrantzia!**

Sarraskiaren normalizazioaren aurka borrokatzen jarraitu behar dugu. Era berean, Palestinako Herriari elkartasuna adierazten diogu eta ekintza zehatzak babesten ditugu, boikotaren, desinbertsioen eta gaur egun Israelgo Estatuaren osatzen duen apartheid eta erregimen kolonialarekin elkarlanean ari diren erakunde, enpresa eta erakundearen aurkako zigorren bidez bidez

Arrazakeria estrukturala Espainiako Estatuan eta Euskal Herrian

- ◇ **Arrazakeria instituzional poliziala,** prozedura errepresibo eta bortitzen bidez adierazia, bai pertsona arrazializatuenganako, bai zuriak ez direnenganako, bai eraso polizial arrazistak jasaten dituzten pertsonen eskubideak eta giza osotasuna zaindu nahi duen edozein pertsonarenganako; profil etnikoagatikogeldialdiak eta gure auzoen militarizazioa. Biolentzia polizialik gabe gure kaleetan ibiltzeko eta bizitzeko eskubidea aldarrikatzen dugu.

- ◇ **Etxebizitza eskuratzeko arrazakeria,** errolarako eta etxebizitza duinerako eskubidea bermatzeko oztopo sistematikoak dakarrena, batez ere pertsona migratu eta arrazializatuentzat.

- ◇ Espainiako Estatuko eta Euskadiko lurreko zein itsasoko mugetan hiltzen duen Atzerriartasun Legea. Legedi horrek oinarritzko eskubideak ukatzen ditu, erregularizazio prozesuetan bermeak urratzen ditu eta egiturazko desberdintasuna betikitzen du.
- ◇ **Europar Batasunaren migrazio-politikak gogortzea** giza eskubideen arloan atzerapauso nabarmena dena eta migratzaileak eta asilo-eskatzaileak muturreko ahultasun-egoeran uzten dituen.

Antigitanismoa eta kulturartekotasunaren aldeko borroka

Antigitanismoaren aurkako borrokarekin dugun konpromisoa berresten dugu, eta kultura arteko gizartea aldarrikatzen dugu. Ijito herriari egindako kalte historikoa aitortzea eta egiturazko diskriminazio hori konponduko duten neurriak ezartzea exijitzen dugu.

Ez dugu geure burua asimilatu nahi, ezta asimilatuak izan ere. Errespetua, justizia eta duintasuna nahi ditugu.

Arrazismoaren aurrerakada eta normalizazioaren aurrean, honako hauen beharra berresten dugu:

◇ Bizitza erdigunean jarri eta pertsona migratu, arrazializatu eta ijitoen balioa eta duintasuna aitortuko duten politika publikoak

◇ Arraza eta gizarte berdintasunera bideratutako ekintza zehatzak, baita arrazismo mota guztien gaitzespen irmoa ere.

◇ Arrazismoaren aurkako hezkuntza sustatzea hezkuntza-sistemaren maila guztietan, bai eta komunitateko eta erakundeetako esparruetan ere.

◇ Herri Palestinarraren genozidio koloniala berehala etetea eta Kongo, Nigeria eta Senegal bezalako hegoalde globaleko herrialdeetako praktika neokolonial guztiak aktiboki salatzea.

M21 Bilbao/Argazkia: Ekuador Etxea

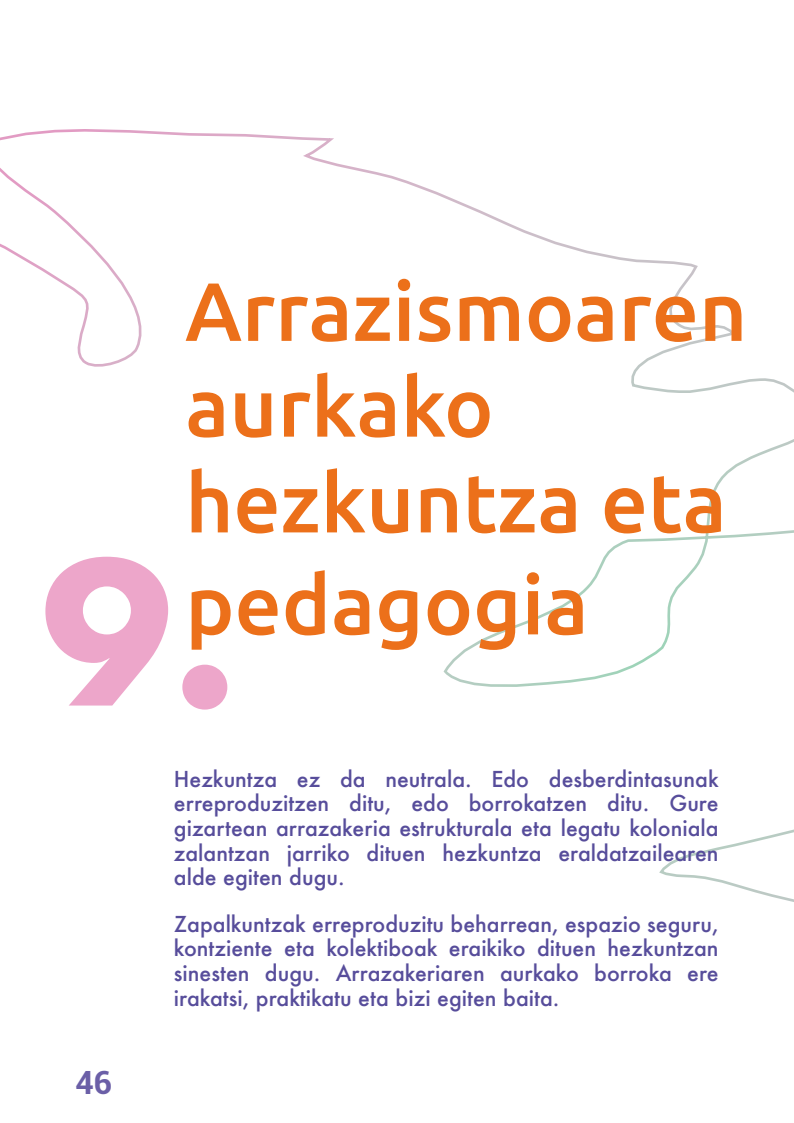
Arrazakeriaren aurkako borrokak etengabeko konpromisoa eskatzen du, egunerokotasunetik hasi eta instituzioetaraino. Praktika arrazistak desikastea, diskurtso hegemonikoak zalantzan jartzea eta justizia sozialean, berdintasunean eta bizitza guztien aitortzan oinarritutako gizartea kolektiboki eraikitzea dakar.

Atzerritarren Legeak hil egiten baitu.
Estatuak poliziaren indarkeria babesten
duelako.

Arrazakeriak aterperik gabe uzten
gaituelako.

Arrazakeriarik gabeko mundu eta Euskal
Herriaren alde.

¡Gora Euskal Herria
antirrazista!

9. Arrazismoaren aurkako hezkuntza eta pedagogia

Hezkuntza ez da neutrala. Edo desberdintasunak erreproduzitzen ditu, edo borrokatzen ditu. Gure gizartean arrazakeria estrukturala eta legatu koloniala zalantzan jarriko dituen hezkuntza eraldatzailearen alde egiten dugu.

Zapalkuntzak erreproduzitu beharrean, espazio seguru, kontziente eta kolektiboak eraikiko dituen hezkuntzan sinesten dugu. Arrazakeriaren aurkako borroka ere irakatsi, praktikatu eta bizi egiten baita.

Zer da arrazakeriaren aurkako hezkuntza?

Prozesu kolektiboa da, eta ezaugarri hauek ditu:

- Estereotipoak eta pribilegioak desmuntatzen ditu.
- Arrazializatutako eta arrazakeria lehen pertsonan bizi duten pertsonen ahotsak eta jakintzak ikusarazten ditu.
- Inposatutako narratiba eurozentrikoak zalantzan jartzen ditu.
- Duintasuna, justizia eta memoria jartzen ditu erdigunean.

Zergatik da dekoloniala?

- Ez dugulako sistema arrazista batetik "sartu" nahi, eraldatu baizik.
- Isildutako jakintzak ezagutzen ditu.
- Arrazakeria instituzionalari aurre egitea.
- Prestakuntza kritikorako eta ekintza kolektiborako espazioak sortzea.

2024an "Arrazakeriaren aurkako Eskola: Bizkaiko arraza eta genero berdintasunaren aldeko kulturarteko hezkuntza eta sentsibilizazio kritikoa" izeneko proiektua burutu zen, Karrantza Arana, Galdakao eta Durangoko ikasle eta irakasleak tratu berdintasunean eta fenotipo (arrazak), genero, jatorri, etnia edo erlijio arrazoiengatik diskriminaziorik eza trebatu eta sentsibilizatzeko asmoz. Arrazakeriaren aurkako tresna pedagogikoak partekatu ziren, eta ikaskuntza-irakaskuntza espazioak sustatu ziren, kulturarteko praktiketatik abiatuta, aniztasuna eta desberdintasuna aberastasun-iturritzat onartuz. Askotan, desberdintasun kulturalak, arrazazkoak edo jatorri sozialekoak oztopo gisa ikusten dira. Beraz:

Arrazakeriaren Aurkako Eskolako tailerra irakasleentzat

Arrazakeriaren Aurkako Eskolako tailerra, ikasleentzat

♦ Gainerakoa begirada hori aldatzea da, eskola identitate guztiak aitortuak eta baloratuak izango diren espazio bihur dadin.

♦ Arrazakeriaren aurkako hezkuntza behar da, ikasleen aniztasuna aintzat hartuko duena, ez bakarrik kultura aldetik, baita genero, jatorri etniko eta egoera sozioekonomiko aldetik ere.

♦ Arrazakeriaren aurkako hezkuntzak, eskolan kultura ezberdinak egotea ez ezik, kultura horiek modu bidezkoan baloratu eta tratatzea ere eskatzen du. Horrek esan nahi du "integrazio" soiletik harago joatea, benetako elkarrekintza eraikitzeko topaketatik eta kulturen arteko elkarriketatik

Ondorioak eta azken 10. gogoetak

SOS Arrazakeria Bizkaiaren OID-n aztertutako salaketek lurraldean gertatzen diren eraso arrazisten gutxieneko parte baten berri ematen badute ere, txosten honen urteroko lanketak arrazakeriaren adierazpen ezberdinen inguruko irakurketa orientagarria egitea ahalbidetzen digu, ez modu absolutuan, baina bai ikuspegi adierazgarri batek, aukera honetan eskubideen urraketan eta Bizkaian migratzaile, arrazializatu eta ijitoenganako diskriminazioan eragina duten joerak eta faktoreak agerian uztea ahalbidetu zuena.

Txosten honek, beste behin ere, arrazakeria egiturazko errealitate iraunkorra dela egiaztatzen du, Bizkaian

migratutako, ijitoen eta arrazializatutako pertsonen bizi-proiektuen integrazioa, egokitzapena eta berreraikitzea bortitz, hertsagarri eta oztopatzen duena. Lurralde hori migrazio-fluxu mistoen hartzaile gisa eratu da, eta, besteak beste, hauek nabarmentzen dira: migratzaile ekonomikoak; hezkuntza- eta lan-aukera berriak ikastera edo bilatzera datozen pertsonak; nazioarteko babesa bilatzen duten pertsonak, gizarte- eta egitura-gatazketatik ihesi datozenak, eta gizarte- eta gizarte-gatazka armatuetatik ihesi doazen herrialdeak, eta hegoalde-gatazketatik ihesi datozenak.

Egoera horretan, intersekzionalitateak funtsezkoak dira, pertsonen migrazio-egoerarekin lotzen baitira. Alde horretatik, genero-identitate ez-hegemonikoek, erlijio-sinesmenek, sexu-orientazioak, fenotipo etnikoak, egoera ekonomikoak, hizkuntzak, nazionalitateak edo gizarte-klaseak migrazio-profilak eratzen dituzte, tokiko integrazio-prozesuetan bereizkeria eta eskubide-urraketak jasateko arrisku gutxiago edo handiagoa dutenak.

*Txosten honi dagozkion
ondorioetan ikus dezakegu hori:*

1. Arrazakeria instituzionala da salatutako indarkeria mota ohikoena eta kezagarriena. Polizia-jarduera neurrigabeen, profil etnikoagatiko geldialdien eta erakunde publiko eta pribatuek oinarritzko zerbitzuetarako sarbidea ukatzearen bidez adierazten da. Arrazakeria modu horrek salatzaile guztiak zeharkatzen ditu, euren migrazio-egoera edozein dela ere; hala ere, eragin berezia du gaztelaniaz hitz egiten ez dutenengan edo hizkuntza hori ikasteko prozesuan daudenengan; zerbitzuak eta eskubideak eskuratzeko unean erakunde-eremuan sartzeko eta bertan egoteko oztopoak zorrotzagoak dira pertsona horientzat.

2. Egoera administratibo irregularrean dauden pertsonak, arrazakeria pairatzeko arrisku handiagoa izan arren, gutxiagotan salatzen dute, prekarietatea, gizarte bazterketa, desinformazioa eta integrazio prozesuan erakundeekiko menpekotasuna direla eta. Gainera, emakume migratu eta arrazializatu askok preso gisa lan egiten dute zaintzaren sektorean, atsedean gutxiarekin edo batere atsedetik gabe, eta beren eskubideak bermatzen ez dituzten lan-baldintzetan. Horrek mugatu egiten die beren autonomia eta salaketarako prestutasuna.

3. Espazio publikoan arrazakeriak gorputz arrazializatueta zuzendutako eraso fisiko eta hitzekoen erreprodukzioarekin jarraitzen du, ez bakarrik polizia eta pertsona zuriengandik datozenak, baita migratutako pertsonengandik datozenak ere, indarkeria arrazista eta matxistak ere erreproduzitzen dituztenak. Emakume migratu arrazializatuen gorputzaren hipersexualizazioak errealitate etengabea izaten jarraitzen du, eta haien askatasuna, osotasuna eta segurtasuna mugatzen eta derrigortzen ditu espazio publikoan; hori arraza-estereotipoek eta estereotipo sexistek elikatzen dute, eta estereotipo horiek exotiko, esaneko edo sexualki erabilgarri gisa irudikatzen dituzte.

4. Higiezinaren arrazakeriak pisu edo gela bat alokatzea zailtzen duten eta etxebizitza eskubidea urratzen duten hainbat faktore inplikatzeko ditu. Higiezinaren espekulazioa eta migratutako pertsona arrazializatuak eskatu ohi zaizkien betekizunak ez zaizkie pertsona zuriei eskatzen. Era berean, zenbait kasutan agerian geratu zen alokairu partekatutako, dela beste pertsona batzuekin edo errentatzailearekin berarekin, pertsona migratu arrazializatuak arriskatzeko dituela tratu iraingarriak jasatera, itxura fisikoagatik, sexu-orientazioagatik edo arraza-fenotipoagatik. Era berean, erroldatzeko eskubidearen aurrean bete ez diren promesek biktima dira, murrizketa arbitrarioak jasaten dituzte (sukaldearen erabilera mugatzea, adibidez), fidantzen erretentzioa eta ustekabeko desalojoak.

5. Hizkuntza-oztopoak oztopo dira, batez ere gaztelaniaz hitz egiten ez dutenentzat, eta funtsezko eskubideak (erroldatzea, osasun-arreta eta hezkuntza, besteak beste) eskuratzea eragozten edo mugatzen dute.

6. Txostenak poliziaren indarkeria arrazistaren gertaera larriak salatzen ditu, hala nola, 2024ko martxoaren 21ean Barakaldon izandako tiroketa, non bi pertsona migratzaile balaz zauritu ziren. Horrelako jarduerak agerian uzten dute indarra neurritz kanpo erabiltzen dela gorputz arrazializatuetarantz eta zigorgabetasun instituzionalaren eredu baterantz

7. Kanpaina, jarduera pedagogiko, manifestazio eta hainbat ekintza kolektiboren bidez, Bizkaiko arrazakeriaren aurkako mugimenduak indarkeria horien aurrean erantzuteko eta antolatzeke gaitasuna erakutsi du. Aste Nagusian manteroen defentsa aktiboa eta jaietan eta aldarrikapen ekitaldietan indarkeria matxistak eta arrazistak identifikatu, salatu eta prebenitzeko protokoloen aktibazioa nabarmentzen dira.

8. SOS Arrazakeria Bizkaiko Arrazakeriaren Aurkako Eskola proiektuaren esparruan arrazakeriaren eta dekoloniaren aurkako hezkuntza indartzeak eskoletan arrazakeriaren aurkako praktikak eta tresnak txertatzeko prozesu pedagogikoak sustatzen jarraitzen du, oraindik ere arrazakeriaren aurkako hezkuntzarik ez dagoen lekuetan. Ezinbestekoa da indarkeriarik gabeko espazioak bermatzeko lanean jarraitzea, aniztasuna errespetatzen, hitz egiten eta barne hartzen duen hezkuntza bermatuz, ikastetxeak espazio seguruak eta kulturartekoak izan daitezen infantzia arrazializatuentzat.

9. Eskubide errealak bermatu, bizitza guztien balioa aitortu eta arrazismoa, antigitanismoa, xenofobia eta bazterketa soziala betikotzen dituzten egiturak desmuntatzen dituzten politika publikoak inplementatzeko premia beharra berresten da.

10. SOS Arrazakeria Bizkaiaren OIDean salatzaileei emandako arretari eta laguntzari esker, identifikatu ahal izan dugu arrazakeria modu guztiek eta aipatutako oztopo instituzionalek eragina dutela pertsona migratuen, arrazializatuen eta ijitoen osasunean eta ongizatean, etengabe edo aldi baterako esperimentatzen baitute: estresa, antsietatea, larritasuna edo eragin psikosomatikoak, zeinak nabarmen eragiten baitute haien bizi-kalitatean eta Euskadiko gizartean integratzeko prozesuan.

11. Beste urte batez, esparru guztietan arrazakeriaren aurkako kontzientzia eragiteko eta sortzeko premia berresten dugu: maila pertsonalean, sozialean, politikoan, kulturean eta ekonomikoan. Bizitza prekarizatzen duen sistema arrazista, heteropatriarkal eta kapitalista pitzatzeaz, bereziki pertsona migratu, arrazializatu eta ijitoen bizitzak. Milaka pertsona arrazializaturen lanetik eta subalternizaziotik sostengatzen den sistema.

Zer egiten dugu Bizkaiko SOS Arrazakeriatik?

Arrazakeriaren aurkako tailerrak eta formazioak

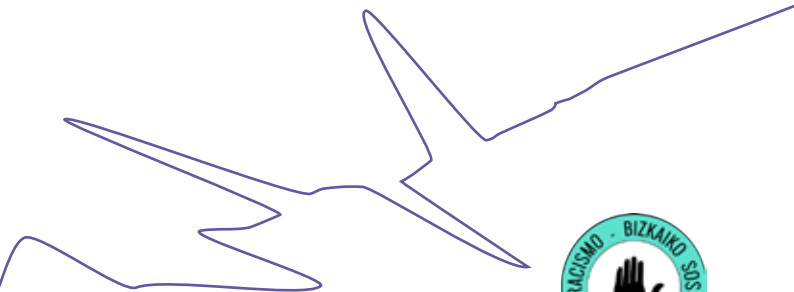
Arrazakeria apurtzeko sentsibilizazio kanpainak.

Arrazakeriaren aurkako pedagogia baterako doako
hezkuntza-materialak

Bat egin!

Hezitzailea, formatzailea
edo aktibista zara?

Zure espazioa arrazakeriaren
aurkako ingurune bihurtu
nahi duzu?

SOS Racismo - Bizkaiko SOS Arrazakeria

 Avda. Lapurdi 7
48012, Bilbao

 +34 944 790 310

 bizkaia@sosracismo.eu

 sosracismobizkaia.org

Jarraitu gaitzazue!

 @sosrrazakeriabiz

 @sosracismobiz

 @sosrrazakeriabizkaia